ECLI:LV:RVPT:2020:1002.11087028219.2.S
Lietas Nr. 11087028219
Lietvedības Nr.K30-1234-20/16

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Rīgā, 2020. gada 2.oktobrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Dina Bondare
piedaloties prokurorei Anetei Bundei
cietušās pārstāvei zvērinātai advokāta palīgam Andai Staltmanei
aizstāvim zvērināta advokāta palīgam Ingum Meimeram
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā **/pers. D/,** personas kods /personas kods/, apsūdzēts noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā un 193. panta otrajā daļā.

Aprakstošā daļa

/pers. D/ izdarīja svešas mantas prettiesisku iegūšanu, ko izdarīja persona, kurai šī manta tika uzticēta (piesavināšanos), nelielā apmērā, proti :

Izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā no 2018. gada 1. decembra līdz 2018. gada 17. decembrim no dzīvokļa /adrese A/ /pers. D/, mantkārīgu motīvu vadīts, nolēma veikt svešas piederošās /pers. E/ un SIA /Nosaukums A/ mantu prettiesisku iegūšanu, kas viņam tika uzticētas, lai veiktu remontdarbus dzīvoklī, /adrese A/.

Īstenojot savu nodomu, no dzīvokļa, /adrese A///pers. D/ bez īpašnieku atļaujas paņēma un ieķīlāja lombardā, tādā veidā prettiesiski ieguva /pers. E/ piederošo celtniecības lāzeri ar statīvu "Bosch", PCL10, 90 EUR vērtībā un SIA /Nosaukums A/ piederošo perforatoru "Makita" 180,00 EUR vērtībā.

Tādā veidā /pers. D/ ar savām darbībām prettiesiski ieguva, piesavinājās /pers. E/ piederošo mantu 90,00 eiro vērtībā, tā nodarot cietušajam /pers. E/ materiālo zaudējumu 90,00 eiro apmērā un tādā veidā /pers. D/ ar savām darbībām prettiesiski ieguva, piesavinājās, SIA /Nosaukums A/ piederošo perforatoru "Makita" 180,00 eiro vērtībā, tā nodarot cietušajam SIA /Nosaukums A/ materiālo zaudējumu 180,00 eiro apmērā.

Ar savām darbībām /pers. D/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

Turklāt /pers. D/ izdarīja sveša maksāšanas līdzekļa nelikumīgu izmantošanu, un konkrēti:

/pers. D/ 2019. gada 5. februārī, zinot, ka AS "Swedbank" norēķinu kontā Nr. /konta numurs/ uz viņa mātes /pers. H/ vārda par nekustamā īpašuma pārdošanu 2019. gada 4. janvārī ieskaitīti naudas līdzekļi 25000 EUR apmērā, ar mērķi nelikumīgi izmantot svešu maksāšanas līdzekli, apzinoties /pers. H/ vecuma nevarību, izmantojot viņas uzticību, ieguva AS "Swedbank" norēķinu karti Nr.5573672004450765 ar kartes personiskās identifikācijas numuru.

Īstenojot savu vienoto noziedzīgo nodomu, /pers. D/, rīkojoties tīši un prettiesiski, mantkārīgu motīvu vadīts, zinot, ka viņam nav likumīgu tiesību veikt darījumus ar šo maksāšanas līdzekli, nelikumīgi izmantoja svešu maksāšanas līdzekli un laika posmā no 2019. gada 5. februāra līdz 2019. gada 26. februārim ievietoja AS "SEB banka" bankomātos /adrese B/ un "SEB TOPS", AS "Swedbank" bankomātos, /adrese C/, /adrese D/, /adrese E/, AS "Citadele" bankomātos /adrese F/, /adrese E/, /adrese H/, AS "Luminor" bankomātos /adrese I/, /adrese J/ AS "Swedbank" norēķinu karti Nr.5573672004450765 un ievadīja bankomātos viņam zināmo kartes personiskās identifikācijas numuru, un veica piecdesmit transakcijas par skaidras naudas izmaksām 15 820 EUR apmērā no /pers. H/ bankas konta.

Turklāt, laika posmā no 2019. gada 9. februāra līdz 2019. gada 26. februārim, /pers. D/ nelikumīgi izmantoja svešu maksāšanas līdzekli un norēķinājās ar AS "Swedbank" norēķinu karti Nr.5573672004450765 uz /pers. H/ vārda un apmaksāja savus pirkumus 500 EUR vērtībā, 42 EUR vērtībā, 300 EUR vērtībā, 200 EUR vērtībā, 300 EUR vērtībā, 200 EUR vērtībā, 200 EUR vērtībā, 200 EUR vērtībā, 200 EUR vērtībā, 200 EUR vērtībā, 200 EUR vērtībā, 42 EUR vērtībā, 300 EUR vērtībā, 200 EUR vērtībā, 200 EUR, 200 EUR vērtībā, 300 EUR vērtībā, 200 EUR vērtībā, 200 EUR vērtībā, 300 EUR vērtībā, 200 EUR vērtībā, 200 EUR vērtībā, 25 EUR vērtībā, 300 EUR vērtībā, 12,86 EUR vērtībā, 33 EUR vērtībā, 23 EUR vērtībā par kopējo summu 5277, 86 EUR, par spēļu zālēs izmantotajiem pakalpojumiem /adrese K/, /adrese L/, /adrese M/, par pirkumu /Nosaukums J/ veikalā Nr. /numurs/, izmantotajiem viesnīcas /Nosaukums K/, /adrese N/ un viesnīcas /Nosaukums L/, /adrese O/ pakalpojumiem.

Ar savām darbībām /pers. D/ nelikumīgi izmantoja svešu maksāšanas līdzekli un nodarīja /pers. H/ materiālo zaudējumu 21 097,86 EUR apmērā.

Tādējādi /pers. H/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 193. panta otrajā daļā.

Aprakstošā daļa

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. D/ savu vainu viņam celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas atzina pilnībā, kā arī pilnībā atzina cietušā /pers. E/ kaitējuma kompensāciju, savu vainu apsūdzībā pēc Krimināllikuma 193. panta otrās daļas atzina daļēji, cietušās /pers. H/ pieteikto kaitējuma kompensāciju atzina 12500 EUR apmērā.

Ņemot vērā apsūdzētā lūgumu, tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmo daļu pieņēma lēmumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu tiesas daļā par /pers. D/ celto apsūdzību pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas. Apsūdzētajam izskaidrotas pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā /pers. D/ vaina viņam celtajā apsūdzībā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, ir apstiprinājusies arī ar lietas materiālu pārbaudi to kopumā un savstarpējā sakarībā, tādējādi viņa vaina atzīstama par pierādītu un noziedzīgo darbību kvalifikācija pēc attiecīgā Krimināllikuma panta un tā daļas par pareizu.

Ņemot vērā, ka apsūdzētais /pers. D/ savu vainu viņam celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 193. panta otrās daļas atzina daļēji, tiesa šajā daļā veica pierādījumu pārbaudi.

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. D/ liecināja, ka māte pati viņam iedevusi savu bankas karti, lai viņš varētu nopirkt dzīvokli, kā arī ikdienas tēriņiem. Pēc mājas pārdošanas mātes kontā tika pārskaitīti 25000 EUR, taču puse no šīs naudas piederēja viņam, jo māju bija uzcēlis viņa tēvs. Nožēlo, ka nenopirka dzīvokli, bet kartē esošo naudu nospēlēja automātos.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 1.punktu tiesas sēdē tika pārbaudītas aizdomās turētā /pers. D/ pirmstiesas izmeklēšanā sniegtās liecības, kurās fiksēts, ka viņš kopā ar savu māti /pers. H/ kādreiz dzīvoja Jaunolainē privātmājā. Māte vecuma un veselības stāvokļa dēļ nebija spējīga apkopt mīnēto īpašumu. Viņš ierosināja mātei, ka vajadzētu pārdot māju un iegādāties dzīvokli, kurā būtu visas ērtības. Māte paziņoja, ka nevēlas dzīvot kopā ar viņu, vēlējās dzīvot viena, bet pati vairs nebija spējīga sevi apkopt. Viņi meklēja pansionātu, taču secināja, ka ar mātes pensiju to nevar atļauties. Viņš ierosināja mātei aizbraukt uz sociālo māju, kas atrodas Olainē, pajautāt, vai viņa var dzīvot tur. Kad bija izlēmuši māju pārdot, māte teica, ka par šo naudu viņš varēs iegādāties sev dzīvokli, bet viņa brauks dzīvot uz Olaines sociālo māju.

2019. gada sākumā viņi pārdeva māju kādam vīrietim, vārdā /pers. K/. Viņš bija klāt darījuma slēgšanas brīdī. /pers. K/ ļāva viņiem vēl mēnesi pēc mājas pārdošanas tur dzīvot, kamēr viņi nopirks dzīvokli. Māte jau tajā laikā varēja pārvākties uz Olaines sociālo māju, taču viņa vēl domāja.

Beidzoties mēneša termiņam, viņiem nācās izvākties no mājas. Viņš mātei teica, ka nepieciešams kādu brīdi padzīvot viesnīcā, kamēr viņš atradīs dzīvokli, kuru nopirkt. Apskatījis vairākus dzīvokļus Sarkandaugavā, bet tos nepirka, jo māte izdomāja, ka viņa nevēlas dzīvot Sarkandaugavā. Māte joprojām šaubījās par to, vai dzīvot kopā ar viņu vai sociālajā mājā Olainē.

Mātes kontā nauda par māju (tas notika 2019.gada pirmajās dienās) EUR 25000 apmērā tika ieskaitīta divos maksājumos. Sākotnēji mātei nebija bankas maksājumu kartes, tādēļ viņi vairākas reizes brauca uz bankas filiāli, un māte pati ņēma nost naudu no konta, šo naudu viņi izmantoja, lai segtu savas ikdienas izmaksas.

Pēc tam bankas darbiniece pateica viņa mātei, ka nav katru reizi obligāti jābrauc uz banku, lai izņemtu naudu, ir iespējams izgatavot bankas norēķinu karti, un māte naudu varēšot izņemt jebkurā bankomātā. Māte lūdza izgatavot bankas norēķinu karti. Aptuveni pēc nedēļas bankas maksājumu karte bija izgatavota, un viņi kopā ar māti devās uz banku, lai izņemtu šo karti.

Māte uzreiz atdeva viņam šo karti un PIN kodu, lai turpmāk viņš varētu viens pats doties izņemt naudu no bankomāta, kā arī nepieciešamības gadījumā norēķināties par dzīvokļa pirkumu. Viņam bija zināms, ka viņam nav tiesību izmantot svešu maksāšanas līdzekli, kā arī to, ka par to ir paredzēta kriminālatbildība. Viņš ir atkarīgs no azartspēlēm un visu naudu, kas atradās mātes bankas kontā, nospēlēja automātos, izņemot naudu bankomātos, izmantojot mātes maksājumu karti, kā arī viņš ar šo karti veica norēķinus klātienē par pakalpojumiem. Šīs darbības viņš veica laika posmā no 2019. gada sākuma līdz 2019. gada martam.

Viņa draugs /pers. M/, kuram nebija kur dzīvot, dzīvoja kopā ar viņiem viesnīcā /Nosaukums K/. /pers. M/ nezināja, ka viņš lieto mātes karti.

Var norādīt, ka bijusi saruna ar māti par to, ka viņa iedos viņam naudu no mājas pārdošanas, lai viņš varētu par to iegādāties sev dzīvokli un, iespējams, ka māte arī tajā padzīvotu, kamēr neizlemtu pārvākties uz sociālo māju Olainē. Minētajā sociālajā mājā māte atrodas šobrīd. Savu vainu atzīst pilnībā viņam inkriminētajā noziegumā, taču uzskata, ka faktiski minētā nauda bija viņa un mātes kopīga, tā nebija sveša nauda, uzskata, ka viņam bija tiesības rīkoties ar šo naudu. Ļoti nožēlo, ka šo naudu iztērēja azartspēlēs, jo ir atkarīgs no tām, nevis iegādājās sev un mātei dzīvokli (2.s., l.l.161-162).

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā /pers. D/ vaina viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 193.panta otrajā daļā, ir pierādīta ar cietušās liecībām, ekspertu atzinumu, paša apsūdzētā liecībām, kā arī ar citiem tiesas sēdē pārbaudītajiem pierādījumiem.

Cietušās /pers. H/ pārstāve zvērināta advokāte A. Staltmane tiesas sēdē uzturēja cietušās pieteikto kaitējuma kompensāciju EUR 25 000 apmērā.

Ņemot vērā SIA "Viesītes veselības un sociālās aprūpes centrs" sniegto informāciju, kas datēta ar 20202.gada 16. septembri, kurā norādīts, ka /pers. H/ atrodas ilgstošajā sociālajā aprūpē ar 2020. gada 20. augustu. /pers. H/ funkcionalitāte, pašaprūpes spējas un vajadzības ir traucētas, viņa atrodas guloša stāvoklī, nav transportējama (2.s., l.l. 99), tiesa secina, ka šie iemesli izslēdz iespēju cietušai būt klāt tiesas sēdē (KPL 501.p.3.pkt.).

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 3.punktu tiesas sēdē tika pārbaudīts /pers. H/ 2019. gada 8. marta iesniegums, kurā norādīts, ka 2019. gada janvāra sākumā viņas bankas kontā tika ieskaitīta nauda 25 tūkstoši eiro, jo viņa pārdeva savu māju /adrese/. Viņa ir pensionāre, pārcietusi insultu, ir grūtības ar pārvietošanos. Māju pārdeva, jo nevarēja to uzturēt, un dēls /pers. D/ arī nepalīdzēja to darīt. Dēls solīja Jelgavā nopirkt dzīvokli.

Pēc mājas pārdošanas kopā ar dēlu /pers. D/ un dēla draugu /pers. M/ viņa dzīvoja Rīgā, viesnīcā /Nosaukums K/. Sākumā viņa gāja kopā ar dēlu uz banku ar pasi un izņēma naudu, lai varētu dzīvot, bet pēc tam noformēja bankas karti, kuru nodeva glabāšanā dēlam /pers. D/.

2019. gada februāra beigās dēls /pers. D/ viņu atstāja Rīgā viesnīcā /Nosaukums K/, viņa devās dēlu meklēt, un tā nonāca Rīgas sieviešu patversmē. 2019. gada 4. martā viņu atveda uz Olaines sociālo dienestu. Jelgavā bankā (kopā ar sociālo darbinieku) paņēma bankas pārskatus par periodu no 01.01.2019 - 04.03.2019 un uzzināja, ka viņas kontā vairs nav naudas, un viņa vēl ir parādā bankai (Swedbank) 61,19 eiro. Bankas karte bija pie viņas dēla /pers. D/, bet viņa nedeva atļauju rīkoties ar naudu. Viņa nezināja, ka bez viņas klātbūtnes kāds var izņemt naudu no viņas konta. Ir palikusi bez naudas un dzīvesvietas.

Lūdz ierosināt lietu pret viņas dēlu /pers. D/ un dēla draugu /pers. M/ no Ukrainas par naudas izkrāpšanu no viņas un atstāšanu bezpalīdzīgā stāvoklī.

Iesniegumam /pers. H/ pievienojusi AS "Swedbank" bankas konta /konta numurs/ pārskatu un izrakstu no Rīgas rajona Zemesgrāmatu nodaļas Olaines pagasta zemesgrāmatu nodalījuma (2.s., 1.1. 2, 3-4, 5-8).

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 3.punktu tiesas sēdē tika pārbaudītas cietušās /pers. H/ pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtās liecības, no kurām izriet, ka nopratināta 2019. gada 8. martā cietusī liecina, ka viņai piederēja māja, kuru pārdeva 2018. gada beigās par 25000 eiro. Šī nauda tika pārskaitīta uz viņas bankas karti. Viņa kopā ar dēlu /pers. D/ plānoja pirkt dzīvokli Sarkandaugavā. Bankas karti kopā ar PIN kodu viņa nodeva glabāšanā dēlam.

Sarunāja ar pircēju, ka pēc mājas pārdošanas vēl 10 dienas viņa ar dēlu tur dzīvos. Pa šo laiku viņa plānoja nopirkt dzīvokli un pārvest mantas. Šajās desmit dienās dēlam vajadzēja atrast dzīvokli, kā bija vienojušies. Visas šīs dienas dēls dzēra ar kopā savu paziņu /pers. M/. Dzeršanas starplaikos dēls teica, ka brauc meklēt viņiem dzīvokli. Kur dēls patiesībā bija, nezina, bet domā, ka spēlēja automātus.

Kad māja bija jāatbrīvo, dēls /pers. D/ vēl nebija atradis dzīvokli, un viņi pārbrauca uz viesnīcu. Dēls apsolīja, ka nedēļas laikā, kamēr dzīvos viesnīcā, atradīs viņiem dzīvokli un nopirks to, pēc kā viņi uz to pārbrauks. Dēls visu laiku teica, ka meklē dzīvokli, par viesnīcu viņš maksāja ar naudu no viņas kartes.

Kad dēls pateica, ka viesnīcu vairs nevar apmaksāt, viņa vakarā devās uz Sarkanā Krusta dienestu, palika tur nakšņot, precīzu datumu neatceras. Pēc tam viņa brauca uz Olaini uz Sociālo māju, kas atrodas /adrese 2/. Tur viņai palīdzēja sastādīt iesniegumu policijai. Tieši kurā bankas filiālē viņa saņēma sava konta izdruku, neatceras.

Savā konta izdrukā redzēja, ka laika periodā no 2019. gada 04. janvāra līdz 2019. gada 26. februārim viņas dēls noņēmis naudu. Kopumā dēls izņēma pilnībā visu summu 25000 eiro apmērā. 2019. gada 04. janvārī viņas dēls izņēma 500 eiro, 2019. gada 08. janvārī viņš izņēma naudas summu 150 eiro apmērā, un tā viņš izņēma naudu līdz 2019. gada 26. februārim. Kopumā naudas apgrozījums viņas kontā bija 25061,19, no tiem dēls iztērēja 25000 eiro, un kontā par naudas apgrozījumu palika parāds - 61,19). Sakarā ar šo nelikumīgo naudas izņemšanu 25000 eiro apmērā, ko izdarīja viņas dēls /pers. D/, viņai radīts zaudējums 25000 eiro apmērā. Vēlas saņemt kompensāciju 25000 eiro apmērā. No naudas, kas bija viņas kontā, pati personīgi neiztērēja neko. Savu kontu bloķēja, kad uzzināja par notikušo. Lūdz saukt viņas dēlu /pers. D/ pie atbildības par izdarīto noziegumu attiecībā pret viņu (2.s., l.l.71).

No Olaines novada pašvaldības aģentūras "Olaines sociālais dienests" sniegtajām ziņām izriet, ka 2019. gadā 28. februārī Olaines novada pašvaldības aģentūras "Olaines sociālais dienests" darbinieks telefona sarunā tika informēts, ka /pers. H/ uzturas Rīgas sieviešu patversmē. 2019. gada 4. martā izņemta no Rīgas sieviešu patversmes un aizvesta uz Olaini pie personas ģimenes ārstes, kura nosūtīja /pers. H/ uz Jelgavas slimnīcu. 2019. gadā 8. martā /pers. H/ tika atvesta uz Dienestu un, pārbaudot datus par personu, tika konstatēts ka 2018. gada 5. novembrī /pers. H/ ir pārdevusi savu nekustamo īpašumu, un pēc "Swedbank" AS konta pārskata par periodu no 01.01.2019-04.03.2019, tika konstatēts, ka 2019. gada janvārī pircējs pārskaitījis 25 000 tūkstošus uz personas bankas kontu, bet laika periodā no 04.01.2019. līdz 28.02.2019. visa nauda izņemta. No 2019. gada 8. marta /pers. H/ uzturas sociālajā mājā, ir atzīta par trūcīgo personu no 01.03.2019. līdz 28.02.2020, jo viņas vienīgie ienākumi ir pensija un piemaksa pie tās 105,01 euro mēnesī. Ir piešķirti sociālie pakalpojumi, kā arī aprūpe mājās. /pers. H/ kā trūcīgai personai ir piešķirts ikmēneša pabalsts - garantētā minimālā ienākuma pabalsts 14.99 euro (2.s., 1.1. 33, 35).

No 2019. gada 24. oktobra ambulatorās tiesu psihiatriskās ekspertīzes atzinuma nr. 02.02.-04/765/2019 izriet, ka /pers. H/ pret viņu vērstā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā ar psihisku slimību nav slimojusi. Viņai tajā laikā ir bijuši citi psihiski traucējumi - mēreni izteikti kognitīvi traucējumi. Ekspertīzes laikā /pers. H/ pastāstīja, ka viņa iedevusi savu bankas maksājumu karti /pers. D/, atļāvusi ar bankas maksājumu karti no norēķinu konta noņemt 300-500 EUR lielu naudas summu ikdienas tēriņu segšanai. Ekspertīzes laikā /pers. H/ arī pastāstīja, ka viņa nebija iedomājusies, ka /pers. D/ no norēķinu konta noņems visu tur esošo naudu.

Minētais liecina par to, ka /pers. H/ nespēja visā pilnībā saprast savas darbības nozīmi un sekas, kad 03.02.2019. nodeva sev piederošo bankas maksājumu karti /pers. D/. /pers. H/ piemītošo kognitīvo traucējumu dēļ viņa pēdējā gada laikā vairs nespēja par sevi pienācīgi rūpēties. Eksperta rīcībā nav informācijas par to, ka /pers. H/ 2019. gada februārī būtu noteikta invaliditātes pirmā grupa, kas nosaka nepieciešamību pēc pastāvīgas uzraudzīšanas un kopšanas. /pers. H/ pašreiz ar psihisku slimību neslimo. Ir konstatējami citi psihiski traucējumi - mēreni izteikti kognitīvi traucējumi, kas robežojas ar viegli izteiktu demenci (plānprātību). Saudzējošā veidā ar /pers. H/ pašreiz var veikt pirmstiesas un tiesas izmeklēšanas darbības. /pers. H/ pašreiz spēj konkrēti, faktoloģiski liecināt par tiem lietai nozīmīgiem faktiem, kas saglabājušies viņas atmiņā (2.s., 1.1. 22-25).

Ar šo atzinumu, tiesas ieskatā, pierādīts apsūdzībā norādītais apstāklis, ka /pers. D/ ieguva cietušās /pers. H/ AS "Swedbank" norēķinu karti, apzinoties savas mātes vecuma nevarību un izmantojot viņas uzticību.

Cietušās liecības precizētas ar viņas bankas konta pārskatu, kas pierāda to, ka /pers. D/ nelikumīgi izmantoja svešu maksāšanas līdzekli laika posmā no 2019. gada 5. februāra līdz 2019. gada 26. februārim, nevis no 2019. gada 04. janvāra, kā to norādīja cietusī. Šis fakts ņemams vērā, izvērtējot cietušās pieteikto kaitējuma kompensāciju.

No AS "Swedbank" sniegtajām ziņām par kontu Nr. /konta numurs/ un tā pārskatu izriet, ka konts Nr. /konta numurs/ atvērts 02.06.2007. uz /pers. H/ vārda, kas uz atbildes sagatavošanas brīdi ir aktīvs. Tiesības rīkoties ar kontu Nr. /konta numurs/ ir konta īpašniecei. Bankas rīcībā nav informācijas par citām personām, kurām būtu piešķirtas tiesības rīkoties ar kontu. Laika periodā no 04.01.2019. līdz 04.03.2019. kontam Nr. /konta numurs/ bija piesaistīta norēķinu karte Nr. 5573672004450765, kuras Bankas sistēmā reģistrētais lietotājs bija /pers. H/. Citas kartes Lēmumā norādītajā periodā kontam Nr. /konta numurs/ nebija piesaistītas (2.s., 1.1. 29-32).

Minētā konta pārskats pilnībā apstiprina apsūdzībā norādīto, un proti, ka laika posmā no 2019. gada 5. februāra līdz 2019. gada 26. februārim apsūdzētais /pers. D/, nelikumīgi izmantojot svešu maksāšanas līdzekli, bankomātos veicis piecdesmit transakcijas par skaidras naudas izmaksu EUR 15820 apmērā no /pers. H/ konta, kā arī šajā pašā laika periodā nelikumīgi izmantoja svešu maksāšanas līdzekli, proti, ar /pers. H/ norēķinu karti apmaksāja savus pirkumus par spēļu zāles pakalpojumiem, pirkumu /Nosaukums J/, viesnīcu /Nosaukums K/ un /Nosaukums L/ pakalpojumus par kopējo summu EUR 5277,86. Šādā veidā /pers. D/, nelikumīgi izmantojot /pers. H/ maksāšanas līdzekli, nodarīja cietušai materiālo zaudējumu EUR 21 097,86 apmērā.

Krimināllikuma 193.panta otrās daļas izpratnē maksāšanas līdzekļa nelikumīga izmantošana ietver sevī jebkuru rīcību ar maksājuma kartei piesaistītajā kontā esošajiem naudas līdzekļiem.

Tiesa secina, ka cietusī /pers. H/, uzticoties dēlam un nododot viņam savu norēķinu karti, nav rīkojusies atbilstoši attiecīgiem bankas noteikumiem, taču šis apstāklis attiecas uz cietušās un bankas līgumiskajām attiecībām, bet nekādi neattaisno apsūdzētā rīcību un neatbrīvo no atbildības par izdarīto noziegumu. Cietusī /pers. H/ norēķinu karti nodeva apsūdzētā rīcībā konkrētam mērķim, bet ne noziedzīgu darbību izdarīšanai.

Apsūdzētā /pers. D/ iebildumi, ka puse no mātes kontā esošajiem naudas līdzekļiem esot piederējuši viņam, nav ņemami vērā, jo apsūdzība ir celta pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas, un sveša maksāšanas līdzekļa nelikumīga izmantošana ir pabeigta ar materiāla labuma saņemšanas brīdi, proti, ir samaksāts par pirkumu vai pakalpojumu, izņemta no bankomāta skaidra nauda, utt.

Ņemot vērā augstākminēto, tiesa uzskata, ka savākto pierādījumu kopums izslēdz jebkādas saprātīgas šaubas par apsūdzētā vainu, tādējādi tiesai ir pamats taisīt notiesājošu spriedumu un piespriest apsūdzētajam /pers. D/ sodu.

Nosakot apsūdzētajam /pers. D/ soda veidu, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta otrās daļas prasībām ņem vērā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta trešo un ceturto daļu /pers. D/ izdarīja mazāk smagu noziegumu, kas vērsts pret cietušo mantiskajām interesēm (KL 180.p.1.d.), kā arī smagu noziegumu (KL 193.p.2.d.), kas apdraud tautsaimniecības intereses finanšu-kredīta sfērā, un tā rezultātā cietušai nodarīts mantisks kaitējums, kas nav atlīdzināts.

Par apsūdzētā /pers. D/ personību noskaidrots, ka viņš dzimis 1976.gada 10.maijā, Rīgā, neprecējies, ar astoņu klašu izglītību, nestrādā, agrāk sodīts, bet sodāmības ir dzēstas.

Ņemot vērā augstākminēto, tiesa, izvērtējot lietas materiālos esošos personības raksturojošos datus, noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, atzīst, ka /pers. D/ par izdarītajiem noziegumiem ir nosakāms sods reālas brīvības atņemšanas veidā, jo tikai brīvības atņemšana būtu atbilstošs sods radītajam kaitējumam.

Nav piemērojami arī Krimināllikuma 55. panta nosacījumi, jo lietā nekādu apstākļu, kas tiesai dotu pamatu pārliecību, ka /pers. D/, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam /pers. D/ soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu par /pers. D/ atbildību mīkstinošu apstākli par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā

noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ir atzīstams tas, ka viņš vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto.

Krimināllikuma 48. pantā paredzētos atbildību pastiprinošos apstākļus par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu tiesa nekonstatē.

Krimināllikuma 47. pantā paredzētos atbildību mīkstinošos apstākļus par Krimināllikuma 193.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu tiesa nekonstatē.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 6.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli atzīstams, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts pret personu, izmantojot tās vecuma nevarību.

Ņemot vērā augstākminēto, tiesa secina, ka apsūdzētais sodāms tikai un vienīgi ar brīvības atņemšanas sodu, taču pietuvinātu pantu sankciju minimālajām robežām, un izolējams no sabiedrības uz laiku, kas samērīgs ar noziedzīgo nodarījumu smagumu un radīto kaitējumu.

Sods pēc noziedzīgo nodarījumu kopības /pers. D/ nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmās un trešās daļas nosacījumiem, piemērojot sodu daļējas saskaitīšanas principu, kas ir vairāk labvēlīgāks apsūdzētajam.

Šī kriminālprocesa ietvaros /pers. D/ bija īslaicīgi aizturēts no 2019. gada 16. maija līdz 2019. gada 17. maijam. Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto daļu šis laiks ieskaitāms soda izciešanas termiņā.

Cietušais /pers. E/ pieteicis kaitējuma kompensāciju EUR 90 apmērā, cietusī /pers. H/ - EUR 25000 apmērā.

Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmā daļa nosaka, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu.

Tiesa secina, ka cietušā /pers. E/ pieteiktā kompensācija augstākminētajā apmērā ir pamatota, savukārt cietušās /pers. H/ pieteiktā kompensācija daļēji, un proti apsūdzībā norādītās summas apmērā - EUR 21 097,86. Pārējā daļā kaitējuma kompensāciju nav pamata noteikt, jo, kā jau apsūdzībā pamatoti norādīts, tad noziedzīga nodarījuma rezultātā nelikumīgi izmantojot /pers. H/ maksāšanas līdzekli, cietušai nodarīts materiālais zaudējums EUR 21 097,86 apmērā. Pārējo naudu no sava konta izņēma pati cietusī, tādējādi to nav pamata piedzīt no apsūdzētā.

Pēc norīkojuma aizstāvības nodrošināšanai /pers. D/ piedalījās zvērināts advokāts I. Meimers, kuram saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84. pantu un Ministru kabineta 2008. gada 22. decembra noteikumiem Nr.1068, par veikto darbu pienākas atlīdzība no valsts budžeta līdzekļiem EUR 160, un šie procesuālie izdevumi piedzenami no /pers. D/ saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu.

Pirmstiesas izmeklēšanā un pirmās instances tiesas sēdē cietušās /pers. H/ intereses pārstāvēja zvērināta advokāte A. Staltmane, kurai par veikto darbu pienākas atlīdzība no valsts budžeta līdzekļiem EUR 120 apmērā.

Šie procesuālie izdevumi saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.pkt, piedzenami no apsūdzētā /pers. D/ valsts labā.

Drošības līdzekļi – nodošana policijas uzraudzībā un aizliegums izbraukt no valsts – atstājami negrozīti līdz sprieduma stāšanās spēkā, jo /pers. D/ tos ievēro, no tiesas nav izvairījies.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 520.pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

/pers. D/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā, un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi.

/pers. D/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 193. panta otrajā daļā, un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo un trešo daļu, galīgo sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības /pers. D/ noteikt, daļēji saskaitot piespriestos sodus, brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem un 15 (piecpadsmit) dienām.

Soda izciešanas laikā ieskaitīt īslaicīgās aizturēšanas laiku no 2019. gada 16. maija līdz 2019. gada 17. maijam.

Drošības līdzekļus – nodošanu policijas uzraudzībā, aizliegumu izbraukt no valsts, pieteikšanos noteiktā laikā policijas iestādē – atstāt negrozītu līdz sprieduma stāšanās spēkā.

Pēc sprieduma stāšanās spēkā /pers. D/ apcietināt un soda izciešanas termiņa sākumu skaitīt no viņa aizturēšanas dienas.

Cietušā /pers. E/ pieteikto kaitējuma kompensāciju EUR 90 apmierināt pilnībā, cietušās /pers. H/ pieteikto kaitējuma kompensāciju EUR 25 000 apmērā apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. D/ par labu cietušajam /pers. E/ kaitējuma kompensāciju EUR 90 (deviņdesmit eiro apmērā) un par labu cietušajai /pers. H/ EUR 21 097,86 (divdesmit vienu tūkstoti deviņdesmit septiņus eiro un 86 centus), pārējā daļā kaitējuma kompensāciju nenoteikt.

Noteikt /pers. D/ 30 (trīsdesmit) dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas kaitējuma kompensācijas labprātīgai samaksai, un uzlikt pienākumu iesniegt tiesai kaitējuma kompensācijas samaksu apliecinošus dokumentus.

Piedzīt no /pers. D/ valsts labā procesuālos izdevumus EUR 160 (simts sešdesmit euro) apmērā par zvērināta advokāta sniegto juridisko palīdzību pirmās instances tiesā.

Piedzīt no /pers. D/ valsts labā procesuālos izdevumus – EUR 120 (simts divdesmit eiro) par zvērināta advokāta realizēto cietušās /pers. H/ pārstāvību.

Procesuālie izdevumi par advokātu darbu apmaksu /pers. D/ labprātīgi jāsamaksā trīsdesmit dienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās dienas tiesas norādītajā Valsts kases kontā – saņēmēja NMR90000050138, saņēmēja iestāde Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta numurs LV68TREL1060001239300, kvīts par samaksu nekavējoties jānogādā tiesas kancelejā.

Lietisko pierādījumu - perforatoru "Makita" – uzskatīt par atdotu īpašniekam SIA /Nosaukums A/.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams.

Procesa dalībnieki 10 (desmit) dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Pilno spriedumu var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 (desmit) dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesai, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilns spriedums pieejams 2020.gada 7.decembrī.

Tiesnese D.Bondare